АКТ
лісопатологічного обстеження лісових насаджень Шепетівського надлісництва філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

25 серпня 2025 року м. Шепетівка

Нами, інженером - лісопатологом І-категорії сектору нагляду, обліку та прогнозу філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Олексієм РАДЕВИЧЕМ, (на підставі листа Філії "Подільського лісового офісу" від 18.08.2025 року за №8391/38-4-1-2025), помічником начальника Шепетівського надлісництва філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" Дмитром БАСОВСЬКИМ, інженером охорони і захисту лісу І категорії відділу охорони та захисту лісу Філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" - Андрієм Шишкіним, лісничим Грицівського лісництва - Ігорем ПОЛІЩУКОМ, лісничим Лісогринівецького лісництва - Ярославом ЧУМАКОМ 25.08.2025 року проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) для планування та здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік, в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні Шепетівського надлісництва Філії "Подільський лісови

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2021 року ДП "Стакостянтиніське лісове господарство" та ДП "Проскурівське лісове господарство", представленого для лісопатологічного обстеження та причини призначення заходів та їх ступеня пошкодження насаджень :

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія лісів	Причини призначення заходів	Ступінь пошкодження насадження
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, м3 на 1 га			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	16	17
Грицівське	55	4	1,8			10С3	90	0,65	2	23	32	320	3	аварії та стихійні лиха	середня
Грицівське	55	6	1,6			10С3+ВЛЧ	90	0,55	2	24	32	280	3	аварії та стихійні лиха	середня

Грицівське	55	8	0,8			4С34ТК1ЯВ1БРС	62	0,60	2	20	32	205	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	55	12	2,4			10СЗ	46	0,70	1А	21	28	305	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	55	15	3,0			2Д32С32БРС2Я31Г31АКБ+ЯЗЛ+ЛПД	80	0,65	2	24	30	285	3	аварії та стихійні лиха	середня
Грицівське	55	16	0,2			10СЗ+БРС+ЛПД	70	0,65	1	23	30	325	3	аварії та стихійні лиха	середня
Грицівське	55	21	2,9	(1)	2.4	10СЗ	65	0,65	1А	25	30	355	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	56	2	2,8			9С31Д3+ЯЗ	71	0,70	1	23	30	335	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	56	16	5,2			10СЗ	92	0,60	2	23	32	290	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	57	11	1,2			10СЗ+ЯЛЕ+ДЗ	63	0,65	1А	24	30	355	4	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	57	12	2,5			10СЗ+ЯЛЕ+ТК+АКБ	63	0,60	1	23	30	320	4	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	60	5	3,4			3Д34Г31Я31КЛГ1ЧШ+ОС+АКБ+БРС	35	0,85	1А	16	16	170	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	60	13	0,4			5Д33Я32АКБ+ГЗ	53	0,60	1А	22	26	240	4	аварії та стихійні лиха	середня
Грицівське	60	14	1,9			4С34Я31АКБ1БРС+КЛГ	47	0,65	1А	22	28	240	4	аварії та стихійні лиха	середня
Грицівське	60	15	0,9			4С34Я31Д31АКБ+КЛГ	69	0,60	1	24	32	270	4	аварії та стихійні лиха	середня

Грицівське	61	1	0,2			9ДЗ1ГЗ+ЯЗ+ОС	190	0,60	3	26	52	240	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	61	2	0,5			8ГЗ2ДЗ+ОС	80	0,65	3	21	24	200	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	62	1	1,5			5ДЗ3ЛПД(70)1ЛПД (100)1ГЗ+ОС	190	0,65	3	25	56	250	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	65	5	1,4			4ДЗ6ЛПД	75	0,60	1	24	28	255	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	65	9	2,0			4ДЗ6ЛПД	95	0,65	2	25	32	285	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	65	10	0,1			10СЗ+ЛПД	66	0,60	1А	25	30	345	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	66	1	1,0			6ДЗ3ЯЗЛ1СЗ+АКБ	85	0,60	2	24	30	255	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	66	8	1,2			10ДЗ+ЛПД	95	0,65	2	25	32	290	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	66	12	0,7			9ЯЗ1ДЗ+ЛПД	71	0,60	1А	26	30	280	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	66	19	16,1			8ДЗ2ГЗ+ЛПД+БРС+БП	110	0,70	2	25	36	300	3	аварії та стихійні лиха	слабкий
Грицівське	69	2	0,9			5ДЗ4ЛПД1ЯЗ+ОС+КЛГ	80	0,70	2	24	28	300	3	аварії та стихійні лиха	середня
Грицівське	69	9	1,9			7ДЗ2ЛПД1ЯЗ	80	0,65	2	24	32	280	4	аварії та стихійні лиха	середня
Разом ВСР по лісництву					**58,0**										

Лісогринівецьке	19	6	21,1	(1)	4,0	7ГЗ1ОС1ЯЗ1ЧШ+ КЛГ+ЛПД	98	0,70	3	20	24	200	2	некроз граба, халара ясена, осиковий трутовик	слабкий
Разом ВСР по лісництву					**4,0**										
Всього ВСР по Шепетівському надлісництву філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України"					**62,0**										

Лісопатологічне обстеження лісових насаджень, що належать Шепетівському надлісництву філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" проводилося без валки модельних дерев шляхом візуального обстеження деревостанів , а також повалених дерев на ділянці або на суміжній з нею для визначення видового складу стовбурових шкідників з метою визначення причин масового всихання лісових насаджень, стану осередків масового розмноження шкідників та хвороб лісу, а також визначення видів, обсягів, строків, місць та особливостей здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Загальна обстежена площа по Шепетівському надлісництву філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" складає 62.0 га.

По причинах розладнання та деградації насаджень в загальному по підприємству (за переважаючим збудником хвороби/шкідником):

По причинах розладнання в загальному по підприємству:

Вид шкідників, хвороб та інших патологій	Ступінь пошкодження				Примітки
	слабкий	середній	сильний	Всього	
аварії та стихійні лиха	45,4	12,6		58,0	
некроз граба	4,0			4,0	
Разом	49,4	12,6		62,0	

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Обстежені насадження пошкоджені стихійним лихом (буревій 2025 року), характеризуються наявністю значної кількісті вітроломних та вітровальних дерев, дерев зі зламаними стовбурами, з нахилом стовбура більше 30 градусів, з підірваною кореневою системою, відламаною кроною та її частин, з дугоподібно зігнутими стовбурами, тощо, характеризуються змішаним характером пошкодження – переважно поодинокого та групового характеру. Ступінь пошкодження – слабкий та середній. Зламані та вивалені дерева на даний час активно заселяються стовбуровими шкідниками.

Причинами, що призводять до всихання листяних порід є кореневі та стовбурові гнилі, які викликаються комплексом різних причин: дерева дуба звичайного від пошкоджень судинним мікозом (офіостомозом) та поперечним раком, дерева граба від некрозу, дерева берези повислої від бактеріальної водянки, трутовика справжнього (Fomes fomentarius), дерева осики від трутовика несправжнього (Phellinus tremulae), дерева ясена від опенька осіннього (Armillaria mellea) та халарового некрозу (Chalara fraxinea). Ураження і руйнування коренів дуже сильно впливає на стан дерев, так як порушується надходження в його надземні частини води та поживних речовин.

Також причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням та пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів.

Обстеженні лісові насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження вторинних (стовбурових) шкідників, а також кореневих та стовбурових гнилей і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України» рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 62.0 га у 2025 році.

Під час проведення даного обстеження лісовій охороні Шепетівського надлісництва філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" надавалась методична допомога з питань лісозахисту.

Примітка: Відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводитимуться силами лісової охорони філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" . На момент обстеження ознак відводу не було.

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Південно-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.

2. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.

3. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати та розкидати рівномірно по ділянці, для недопущення розвитку осередків стовбурних шкідників.

4. Осередки шкідників та хвороб лісу виявлені даним лісопатологічним обстеженням поставити на облік.

Акт складений в чотирьох примірниках:
1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";

2-й - Південно-Західному міжрегіональному УЛМГ;

3-й- філії "Подільського лісового офісу" ДП "Ліси України"

4-й- Шепетівському надлісництву філії "Подільського лісового офісу" ДП "Ліси України".

ПІДПИСИ :

Інженер- лісопатолог І категорії сектору накляду обліку та прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Олексій РАДЕВИЧ

Помічник начальника Шепетівського надлісництва філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" Дмитро БАСОВСЬКИЙ

Інженер охорони та захисту лісу І категорії відділу охорони та захисту лісу філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" Андрій ШИШКІН

Лісничий Лісогринівецького лісництва Ярослав ЧУМАК

Лісничий Гриців ського лісництва Ігор ПОЛІЩУК